

Museu de Menorca

Memòria 2016

Autors

Carolina Desel González

Cristina Andreu Adame

Bàrbara Gálvez Gallardo

Gabriel Goñalons Carreras

Octavi Pons Machado

Catalina Sintés Carreras

Miguel Vásquez Pons

Paula Villalonga Carreras

Contingut

1. Col·leccions

2. Edifici

3. Exposició

4. Difusió i comunicació

5. Gestió i administració

6. Annex

1. Col·leccions

1.1. Documentació

- El Departament d'Arqueologia ha ampliat i modificat la informació de 270 fitxes de la secció de numismàtica de la col·lecció Vives Escudero. Aquesta revisió ha deixat les fitxes preparades per poder-se mostrar a l'apartat de col·leccions de la pàgina web del Museu de Menorca.
- Amb motiu de l'exposició temporal dedicada a Antoni Vives Escudero, s'ha revisat i adequat un total de trenta-sis fitxes al programa Domus. Es tracta d'un conjunt d'instruments mèdics d'època romana de metall i pedra.
- S'han realitzat diverses fotografies de peces del fons Vives Escudero.
- El personal responsable de la catalogació de la col·lecció al programa DOMUS participa, durant el mes de juliol, en el curs «Sesión informativa sobre la nueva versión de DOMUS 4.4». Curs impartit pel Ministeri de Cultura a Madrid.
- S'ha procedit a la instal·lació de la versió DOMUS 4.4 al servidor i a tots els equips informàtics.
- S'han actualitzat diverses entrades al DOMUS arran de la revisió de materials pel nou projecte museogràfic.

1.2. Atenció als investigadors

- Per raó de les obres que s'han realitzat al Museu, el servei d'atenció als investigadors va deixar de funcionar el juliol de 2015. S'ha tornat a obrir el servei el novembre de 2016 i s'ha atès a tres investigadors.
- El servei de consultes telemàtiques ha seguit en funcionament. Aquest any s'han resolt un total de vuit consultes.

- El mes d'octubre es tornarà a obrir al públic la biblioteca del Museu.

1.3. Sol·licitud d'imatges

- Des que el passat mes de març de 2015 es posà en marxa el web del Museu i que el servei de sol·licitud d'imatges es pot fer en línia, aquest s'ha incrementat considerablement. Aquest any s'han resolt 27 peticions.

1.4. Restauració

El Museu continua sense restaurador, situació que continua així des de març de 2014. Per aquesta circumstància, es continua treballant amb personal extern i amb doblers de la partida ordinària del Museu, fet que impedeix que aquests doblers puguin anar destinats a altres activitats.

Amb motiu de l'exposició temporal que el Museu de Menorca ha dedicat a la figura de Vives Escudero, es va procedir a la restauració de diferents objectes metàl·lics que formen part del fons que la seva família va cedir en dipòsit l'any 1946 a l'antic Museo Provincial de Bellas Artes de Mahón, antecessor del Museu de Menorca.

L'estat de conservació de les peces seleccionades no era homogeni, ja que, per exemple, algunes de les peces de bronze presentaven clorurs actius, però, en canvi, d'altres peces només van ser sotmeses a tasques de neteja i tractament final per millorar el seu aspecte de cara a la seva exposició.

S'han restaurat un total de 126 peces, de les quals 111 són de bronze, 8 són de ferro, 3 són de plom, altres 3 de plata i una arracada de bronze folrada amb una fina planxa d'or (vegeu Annex 1).

1.5. Biblioteca

Després de les obres, s'ha procedit a la reestructuració de l'espai de la biblioteca i l'ampliació de prestatges, fet que va comportar un gran volum de feina. No obstant açò, com a resultat, disposam d'un únic espai

on es troben tots els llibres a l'abast del públic i oferim, així, una consulta més àgil i ràpida.

1.6. Nous ingressos

El Museu ha rebut la donació de tres gravats de l'artista Mitico Shiraiva. Són gravats a l'aiguatinta de la sèrie del convent de Sant Francesc, que l'artista va realitzar per commemorar els 125 anys del primer Institut d'Ensenyament Secundari a Maó (Joan Ramis i Ramis), fundat en aquest convent, actual seu del Museu. La donació la va realitzar la pròpia artista, les obres de la qual han passat a format part del fons del Museu amb el següents nombres d'inventari: 79654, 79655, 79656.

Aquest any 2016 no s'ha fet la recepció física de materials arqueològics procedents d'intervencions arqueològiques per mor de les obres de remodelació que s'han realitzat a les instal·lacions del Museu de Menorca. La seva entrega efectiva es farà quan l'edifici disposi de les condicions adequades per rebre'ls.

En compliment del que marca el reglament d'intervencions arqueològiques, s'ha emès un certificat d'entrega provisional de materials al Museu de Menorca dels següents jaciments:

- Inventari de les peces de la tercera campanya de l'excavació arqueològica a la ciutat romana de Sanitja 2015.
- Peces de la campanya de l'any 2015 realitzada al jaciment de sa Pleta de sa Cudia Cremada
- Materials de la campanya de l'any 2015 realitzada al jaciment de Cornia Nou, edifici oest del sector oest.

1.7. Préstec d'obres

- Conjunt de peces talaiòtiques:

- Nom de l'exposició: *L'Illa dels Talaiots*
- Comissariat de l'exposició: l'exposició està comissariada per l'arqueòloga Montserrat Anglada i la gestora cultural Àngela Vallés amb la direcció artística de Hombre López i la coordinació de Cristina Rita, cap del servei de patrimoni del Consell Insular de Menorca.
- Lloc de l'exposició:
 - Museu de Menorca del 15/01/2016 al 29/05/2016.
 - Convent de Sant Diego, Alaior, del 12/06/2016 al 31/07/2016.
 - Sala El Roser de Ciutadella del 13/08/2016 al 29/10/2016.
- Descripció: L'exposició està formada per un conjunt d'objectes singulars que provenen de part dels trenta-dos jaciments que formen la candidatura a Patrimoni Mundial de Menorca Talaiòtica. Els jaciments i objectes escollits han estat els següents:
 - Torre d'en Galmés (Alaior): s'ha exposat l'Imhotep, un conjunt d'hams de pescar procedents del cercle Cartailhac i una olla carenada amb tapadora decorada amb incisions geomètriques i un enorme vas de doble fons procedents del cercle nº7
 - Dolmen de ses Roques Llises (Alaior): un petit punyal de coure.
 - Talaiot de Binicalaf (Maó): conjunt de projectils de fona i un conjunt d'anses d'àmfores púniques emprades com a pesos de teler
 - Navetes de Son Mercer de Baix (Ferreries): cisell i lingot de bronze
 - Poblats de Cornia Nou (Maó): mà de morter i morter de pedra, punxó d'os, un vas troncocònic amb ansa, un molí de mà amb una base de molí i una banya de brau de ceràmica
 - Poblats de Biniparratx Petit (Sant Lluís): formatgera de ceràmica

- Naveta de Sa Torreta de Tramuntana (Maó): conta bicònica de bronze
- Naveta des Tudons (Ciutadella): petita olla de cos globular, dos anells de bronze, un punxó de bronze, un botó d'os triangular, un braçalet de bronze i una espiral de bronze
- Necròpolis de Calescoves (Alaior): un encenser ceràmic, un penjoll de bronze, dues banyetes de bronze, una punta de llança de bronze i un collar fet amb denes de faiança
- Poblat de Trepucó (Maó): mànec d'os decorat amb cercles concèntrics incisos
- Poblat de Torelló (Maó): motlle de foneria de pedra que servia per fer destrals i una destral de bronze
- Talaiot de Trebalúger (es Castell): olla carenada de ceràmica
- Santuaris de So na Caçana (Alaior): doble destral de bronze
- Poblat de Torralba d'en Salort (Alaior): brauet de bronze recuperat a l'interior de la taula

- Bastó de Comandament (V1104). Vas de doble fons de Biniparratx petit (702). Tassa troncocònica decorada de Trepucó (8057).

- Nom de l'exposició: *Tres moments crucials de la recerca arqueològica de Menorca*, Joan Ramis 1818, É. Cartailhac 1892, M. Murray 1931.
- Comissariat de l'exposició: Joaquim Pons Machado i Francesc Florit Nin
- Lloc de l'exposició: Biblioteca Pública de Maó, plaça de la Conquesta nº 8, 07701, Maó
- Durada del préstec: del 15/04/2016 al 15/06/2016
- Descripció: La Biblioteca de Maó s'uneix a les activitats que promouen el coneixement de la Menorca Talaiòtica, candidata a patrimoni mundial. L'exposició mostra tres documents que

representen tres moments importants de la recerca arqueològica: el 1818 Joan Ramis publica *Antigüedades célticas de la Isla de Menorca*, el 1892 Cartailhac estudia els *Monuments primitifs des Îles Baléars* i el 1931 Margaret Murray escriu els seus tres toms de les *Cambridge Excavations in Minorca*. Són les tres passes que posen les bases dels actuals estudis prehistòrics. Acompanyen aquests documents tres peces arqueològiques del Museu de Menorca que estan vinculades a cadascun d'aquests estudis.

- Conjunt d'objectes metàl·lics, d'os, de pasta de vidre i de ceràmica, els quals abasten cronològicament del 2500/2100 aC fins el 123 aC.

- Nom de l'exposició: *L'arquitectura talaiòtica a la prehistòria de Menorca*.
- Organitzadors: Govern de les Illes Balears i Consell Insular de Menorca.
- Lloc d'exposició: Museo Arqueológico de la Comunidad de Madrid, Museu d'Arqueologia de València.
- Descripció: A partir de la descripció del territori i el paisatge de Menorca, s'inicia un recorregut per les diferents etapes cronològiques en què es divideix la prehistòria de l'illa, que es mostren a partir dels materials arqueològics que el Museu de Menorca i el Museu del Bastió de Sa Font han aportat a la mostra reforçats per maquetes i mitjans audiovisuals. L'exposició té la intenció de donar a conèixer la candidatura a Patrimoni Mundial fora de l'illa de Menorca, per tal d'obtenir el màxim estaló nacional i internacional.
- Objectes: El Museu de Menorca ha aportat un total de 59 peces rellevants que provenen de 21 jaciments que abasten cronològicament des del calcolític fins a la conquesta romana de l'illa. Els jaciments i els seus materials són els següents:
 - Dolmen de ses Roques Llises (Alaior): botó d'os, braçal d'arquer i escudella ceràmica
 - Hipogeu de Biniai Nou (Maó): punxó d'os
 - Necròpolis de Cala Morell (Ciutadella): ascla de sílex

- Naveta de Clariana (Ciutadella) vas troncocònic amb agafador de petites dimensions
- Navetes de Son Mercer de Baix (Ferrerries): olleta globular, punxó de coure i contenidor ceràmic
- Naveta de Cala Blanca (Ciutadella): agulla i punxó d'os
- Talaiot de Cornia Nou (Maó): molí de mà i gobelet de ceràmica gris emporitana.
- Poblat de Trepucó: percussor lític, tap d'os decorat amb cercles concèntrics incisos, olla carenada decorada, plat de campaniana A, olleta ibèrica amb decoració pintada i vas de fons alt
- Talaiot de Trebalúger (es Castell): vas troncocònic
- Talaiot de Torelló (Maó): agulla d'os
- Necròpolis de Biniguardó (es Mercadal): banyes de bronze, collar de faiança, tap d'os decorat amb cercles concèntrics incisos, ganivet amb mànec d'os, punta de llança de bronze, braçalet helicoidal de bronze i braçalet de bronze
- Necròpolis de Calescoves (Alaior): tap d'os decorat amb cercles concèntrics incisos i collar fet amb denes ocellades de pasta de vidre
- Naveta de la Cova (Ciutadella): punxó de bronze amb mànec d'os
- Naveta des Tudons (Ciutadella): botó d'os
- Poblat de Torre d'en Galmés (Alaior): agulla de bronze, as republicà, anell de bronze amb pedra semipreciosa, pincès de bronze, imitació indígena d'un asc púnic, fusaiola indígena decorada i labris de bronze
- Necròpolis d'Addaia (es Mercadal): ganivet de ferro
- Santuaris de So na Caçana (Alaior): labris de bronze
- Necròpolis de Sa Mola (Alaior): ganivet de ferro
- Naveta de Binipati (Ciutadella): dena bicònica de bronze
- Coves de Tirant (es Mercadal): campaneta de bronze
- Taula de Torralba d'en Salort (Alaior): peveter ceràmic que representa a la deessa Tanit i brauet de bronze

- Poblat de Son Gall (Alaior): guerrer de bronze

- Quadres (26529, 25536, 31076, 31077, 79287, 79288)

- Nom de l'exposició: *L'emancipació del paper*
- Organitzador: Ajuntament de Maó
- Lloc de l'exposició: Ca n'Oliver. Maó
- Durada del préstec: 9/12/2016 a 2/04/2017
- Descripció: Per a aquesta exposició es deixen en préstec dues obres del pintor Joan Font i Vidal, dues obres de Ton Orth i dues d'Arnulf Björndal. Les obres de Joan Font i Vidal corresponen al segle XIX, i són representatives del Romanticisme. L'obra *Vaixell* ens representa els agents naturals en forma de tempesta i mar picada; en canvi, l'obra *La Colàrsega*, ens presenta una vista de part del port de Maó, on es pot veure el convent de Sant Francesc, part dels edificis del port i les embarcacions. Els quadres de Ton Orth i Arnulf Björndal són uns clars exponents de l'avantguarda menorquina, representada pel Grup Menorca, i del qual formaven part aquests dos artistes. El grup fundat en els anys seixanta a Menorca, partia de les tendències del moviment COBRA, de l'informalisme i de l'expressionisme abstracte. L'any 1964 va obrir la primera galeria d'art contemporani de l'illa, Sa Taula a Fornells.

1.8. Publicacions

Publicacions pròpies:

Catàleg de l'exposició:

Antoni Vives Escudero (1859-1925). Col·leccionista, arqueòleg i acadèmic.

Altres:

- Andreu, Cristina (2016): "La col·lecció d'Antoni Vives Escudero al Museu de Menorca" a *Antoni Vives Escudero (1859-1925) col·leccionista, arqueòleg i acadèmic*. Maó: Museu de Menorca.

- Andreu, Cristina (2016): "El convent de Sant Francesc: un edifici per l'educació i la cultura" a *Revista de Menorca*, n. 95. Maó: Ateneu Científic, Literari i Artístic.
- Pons, O.: "Prospecciones arqueológicas subacuáticas en el Puerto de Mahón, Menorca" a *El control arqueológico del dragado del Puerto de Maó*. Autoritat Portuària, Maó 2016, p 22-35.
- Pons, O.: "Antonio Vives Escudero i l'arqueologia de Menorca" a *Antoni Vives Escudero (1859-1925) col·leccionista, arqueòleg i acadèmic*. Museu de Menorca, Maó 2016, p 28-32.
- Aguelo X., Gual J., Plantalamor L., Pons, O., Ramón J.: "Les troballes del derelict de Llucalari" a *Àmbit Revista de Cultura*, nº3, abril-juny de 2016. Consell Insular de Menorca, Maó 2016, p 10-11.

1.9 Investigació

Projecte d'investigació de Cornia Nou

El projecte d'investigació al jaciment de Cornia Nou ha continuat les tasques d'excavació arqueològica i de processament de dades. Aquest és el desè any d'investigació al jaciment i que s'ha encetat amb la creació d'una associació sense ànim de lucre, l'Associació Arqueologia i Patrimoni, que gestiona directament el projecte d'investigació.

Excavació:

Entre finals de maig i principis de juny es va realitzar el treball de camp, que es va centrar en un dels àmbits de l'anomenat "edifici oest", una estructura monumental adossada al gran talaiot situat al sector oest de l'àrea arqueològica. En aquest edifici, on l'any anterior s'iniciaren les tasques d'excavació, s'hi han pogut continuar excavant les capes d'enderroc de l'edifici, traient a la llum un espai amb mur de dos metres i mig d'alçada en alguns trams. També s'ha pogut excavar el corredor inferior del conducte intern del talaiot oest, i que es trobava totalment amortitzat per nivells de terra percolada provinent de la plataforma

superior del talaiot. És clara la relació en aquest cas d'una estructura i altra per la connexió directa del conducte situat dins l'àmbit 1 de l'Edifici oest. Per altra banda, s'han pogut documentar altres elements arquitectònics d'interès com és la gran columna polilítica central relacionada amb grans lloses localitzades a l'enderroc i que serien utilitzades a la coberta. Aquesta segurament combinaria algun sistema de bigam de fusta (no hi ha evidències directes) amb lloses i terra compactada, tal i com indicarien els nivells sedimentaris excavats. Igualment s'ha documentat que els tapiats de portes són antics, pel que l'amortització de part de l'edifici es dona en un moment anterior al seu abandonament, que encara no podem situar cronològicament. El que sí és evident és que l'edifici pateix reestructuracions, com també es pot observar amb el tapiat de la porta sud, fet que no implica necessàriament un canvi d'ús en l'estructura.

Quant als materials recuperats, aquest any s'han pogut documentar molins de mà, percussors, punxons, ceràmiques (contenidors d'emmagatzematge, però també olles relacionades amb el processat i preparació d'aliments i vasos d'ús individual com els vasets troncocònics). Igualment, tal i com succeí a l'edifici sud, s'han pogut recuperar llavors de cereal carbonitzades en diferents unitats estratigràfiques.

Laboratori:

S'ha processat tot el material que s'ha recuperat durant l'excavació i s'han realitzat els treballs pròpiament de laboratori:

CERÀMICA: Neteja, siglat, classificació, inventari, remuntat de peces i dibuix.

FAUNA: Neteja, classificació, inventari, estudi preliminar.

LÍTICA: Neteja, siglat, classificació, inventari i dibuix.

MOSTREIG: S'han pres mostres per futures analítiques.

PLANIMETRIES: Elaboració de planimetries del jaciment, seccions, etc.

DATACTIONS DE C14: S'han realitzat dues datacions de C14 en col·laboració amb l'Institut Royal du Patrimoine de Brussel·les. Les mostres provenien del nivell en contacte amb la roca a l'interior del corredor oest del talaiot oest i, per tant, del nivell que l'amortitzava. La doble datació prové d'un os de fauna domèstica (ovicaprí) i d'un set de llavors de cereal carbonitzades. Ambdues datacions es troben entre el 1200 i 1100 aC.

Difusió del projecte:

Des del Museu de Menorca s'han anat organitzant diverses activitats relacionades amb el jaciment per donar a conèixer l'indret però també les feines que s'hi fan. S'han fet visites per a escolars de primària, visites familiars durant el curs anomenat "Cornia Nou, un dels 32". Igualment també es realitza una activitat per a alumnes de primària, "Ajuda'ns! Necessitam un arqueòleg", on es treballa amb materials relacionats amb l'excavació de Cornia Nou.

Durant el 2016 també s'han realitzat jornades de portes obertes al final de l'excavació. Igualment es va fer una visita per a especialistes amb motiu de les VII Jornades d'Arqueologia organitzades al Museu de Menorca.

Quant a accions de divulgació i difusió: S'ha presentat un article de divulgació a la revista *Àmbit* (editada pel CIME): Anglada, M.; Plantalamor, L.; Ramis, D. (2016): Desena campanya arqueològica a Cornia Nou (Maó). *Àmbit*, 41.

Quant a difusió, també al 2016 va exportar l'exposició *Desenterrant el passat. Les excavacions arqueològiques a Cornia Nou* al Centre d'Art Can Oliver (Maó). Es tracta d'una exposició produïda pel Museu de Menorca que es va instal·lar en aquesta institució. Hi col·laboraren l'Ajuntament de Maó i el Consell Insular de Menorca. El comissariat va a anar a càrrec de Montserrat Anglada.

Publicacions científiques: el mes de juny es va presentar un pòster al **Congrés Internacional 14C&Archaeology** celebrat del 27 al 30 de juny a Edimburg, on es traslladaren membres de l'equip per presentar les darreres novetats del projecte. Actualment s'està treballant amb l'article per presentar a la revista *Radiocarbon*, una de les revistes de més impacte a escala internacional en el món de l'arqueologia.

D'altra banda, el proper mes de febrer ha sortit l'edició de les XIII Jornades d'Investigació Històrica: "Menorca y las Baleares entre fenicios y púnicos", promoguda per la Societat Arqueològica Martí i Bella en col·laboració amb la Universitat d'Alacant. L'equip de Cornia Nou ha publicat: *Continuïtat cultural en època de canvis: La producció i preparació d'aliments a Cornia Nou (Maó, Menorca)*.

Així mateix, el passat mes de desembre de 2016, Damià Ramis va ser convidat a donar una ponència a la Universitat de Gant (Bèlgica) on s'explicaren els resultats de l'excavació de Cornia Nou.

Finalment en aquest apartat cal dir que s'ha presentat una proposta de comunicació per al proper Congrés de Prehistòria i Protohistòria de la Mediterrània Occidental que es celebrarà els propers 27 a 31 d'abril de 2017.

Conveni amb l'Ajuntament de Maó:

L'Associació Arqueologia i Patrimoni ha signat un conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Maó durant el 2016, on aquesta institució es compromet a recolzar el projecte d'investigació desenvolupat al seu municipi.

Investigació de l'obra d'Anton Schranz a Menorca

Es continua el projecte "Schranz Artist's Family", coordinat per John Schranz, per a l'exposició del mes de febrer de 2018 a Malta, organitzat per la Foundation for Maltese Heritage.

Realització de la carta arqueològica subaquàtica de Menorca

- Projecte: carta arqueològica subaquàtica del terme de Ciutadella.
- Projecte: carta arqueològica subaquàtica de la costa nord de Menorca.
- Excavació arqueològica subaquàtica al derelicte de Binissafúller, campanya 2016.

2. Edifici

El setembre de 2015 s'inicien les obres civils que s'acaben el setembre de 2016. Les principals accions d'aquestes obres han comportat les següents accions:

- Nova instal·lació elèctrica
- Nou sistema de climatització i ventilació
- Nou sistema de seguretat contra incendis
- Nou sistema de seguretat contra intrusisme
- Substitució de les cabines del muntacàrregues i l'ascensor
- Sanejament del canal de recollida d'aigües pluvials del claustre
- Creació d'una càmera refrigerant en els magatzems
- Ensorrament i nova construcció de tots els falsos sostres de l'edifici
- Il·luminació i restauració de façanes
- Nova il·luminació del claustre
- Polir del sòl de la planta baixa (zona claustre)
- Substitució dels canalons de PVC per coure
- Nou terra de la sala didàctica
- Condicionament d'una sala d'audiovisuals en l'antiga sala de vestuaris

La segona fase d'obres s'inicia el 18 de gener. Les sales d'exposicions permanents de la primera planta, ja acabades, es converteixen en magatzem i es trasllada tot el material que hi havia a la segona planta. Es torna a instal·lar la biblioteca, aquesta vegada ja definitivament amb les ampliacions corresponents i la nova distribució que permet tenir a l'abast del públic tots els volums i ens traslladem als despatxos. Es treballa a les plantes segona, tercera i quarta.

3. Exposició

S'ha elaborat el projecte d'execució per la remodelació museogràfica del Museu. S'ha comptat amb la col·laboració de l'empresa Kultura, qui ha elaborat el projecte i el pressupost corresponent. Les despeses han estat costejades pel Consell Insular de Menorca. El desembre es presenta al Ministerio de Cultura que aprova el projecte després de modificar-ne alguns punts.

4. Comunicació i difusió

En l'últim any s'ha elaborat un pla d'activitats bastant ambiciós, en relació als nostres recursos econòmics i humans. Creim que aquesta és la base per apropar el públic menorquí a la nostra institució.

4.1. Exposicions temporals

Han tingut lloc cinc exposicions temporals:

- *On són les dones? La il·lusió*
- *L'illa dels talaiots*
- *La cambra de les meravelles*
- *Els viatges i aventures de na Catalina Quintana*
- *Antoni Vives Escudero (1859-1925) Col·leccionista, arqueòleg i acadèmic*

L'illa dels talaiots ha estat organitzada pel Consell Insular de Menorca; les altres quatre són de producció pròpia.

4.2. Visites guiades

Total organitzades: 8

Nombre de participants: 173

Dins d'aquest concepte s'engloben les visites guiades programades pel Museu; les peticions de visites guiades per part d'entitats, escoles, etc. estan incloses dins el camp dels itineraris educatius.

4.3. Activitats familiars

Total organitzades: 6

Nombre de participants: 360

L'objectiu és oferir una activitat familiar al mes, fa relativament poc que s'ha començat a programar aquest tipus d'activitat i cal un temps per establir un hàbit de consum d'aquest tipus de producte cultural entre els nostres visitants.

4.4. Itineraris educatius

Total organitzades: 38

Nombre de participants: 1.110

Englobam dins aquest concepte visites guiades i tallers oferts a grups d'educació formal, no formal i entitats culturals.

4.5. Peça del mes

Total organitzades: 4

Nombre de participants: 67

La resposta per part del públic en aquesta activitat és molt desigual. Enguany hem canviat l'horari, divendres a les 19:00 i sembla que la gent respon millor.

4.6. Altres activitats (jornades, concerts,..)

Total organitzades: 12

Nombre de participants: 904

Dins aquest programa destacam la bona acollida de la primera "Nit al museu", on joves adolescents van passar la nit al Museu i van fer activitats programades al voltant de l'exposició *L'illa dels talaiots*. L'activitat "Viatge culinari a la Menorca romana", programada juntament amb Fra Roger, va rebre també una gran acollida.

4.7. Activitats realitzades fora del centre

Dins la política d'esdevenir un museu de tots els menorquins programam activitats fora del Museu, per apropar-nos al territori. En els últims 12 mesos s'han realitzat 7 activitats fora del Museu.

4.8. Acollida d'activitats externes

Total organitzades: 18

Nombre de participants: 1.662

Tenim la sala d'actes a disposició d'entitats i disponible per actes culturals.

5. Gestió i administració

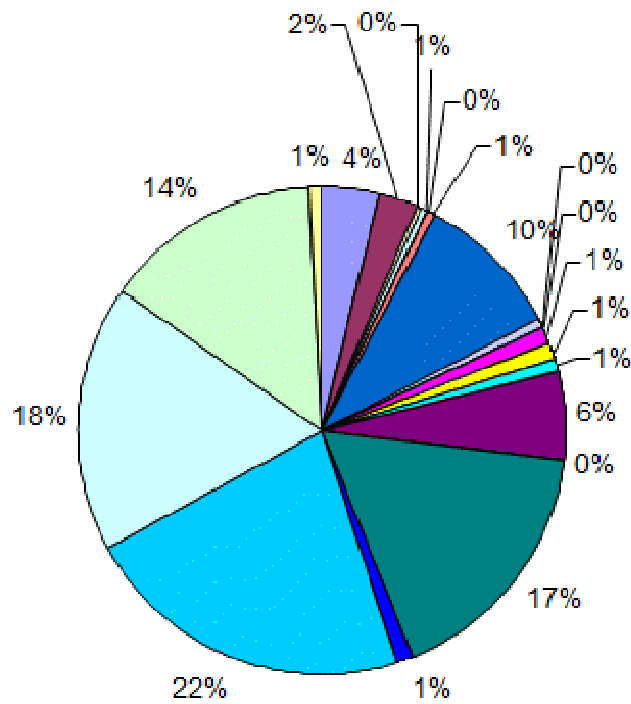
5.1. Gestió econòmica

El pressupost del Museu de Menorca està inclòs dins en programa 333000 del Consell Insular de Menorca, que està destinat a gestionar-lo com a institució permanent sense ànim de lucre, al servei de la societat, oberta al públic, que adquireix, conserva, investiga, comunica i exhibeix béns del patrimoni arqueològic, artístic i etnològic dins l'àmbit de la prehistòria i la història de Menorca. Els objectius generals que s'han d'assolir a través de la gestió d'aquest pressupost són els següents:

Capítol 2		Previsió	Despesa
		174.815,00 €	174.076,03 €
2120000	Manteniment d'edificis i altres	7.000,00 €	9.358,76 €
2130000	Manteniment i reparació d'instal·lacions i maquinària	4.000,00 €	5.868,47 €
2150000	Reparació de mobiliari i estris	600,00 €	1.557,28 €
2160000	Reparació i manteniment d'equips informàtics	1.000,00 €	586,00 €
2200000	Material d'oficina	200,00 €	589,06 €
2200100	Subscripcions i publicacions	1.000,00 €	5.145,71 €
2210000	Subministrament energia elèctrica	17.000,00 €	10.456,12 €
2210100	Subministrament aigua	600,00 €	409,18 €
2210400	Uniformes personal	0,00 €	32,23 €
2219900	Altres subministraments	2.000,00 €	957,78 €
2240000	Assegurances	2.000,00 €	483,02 €
2260100	Despeses de protocol	1.500,00 €	500,55 €
2260200	Difusió i campanyes de divulgació	9.970,55 €	22.370,35 €
2260612	Seminaris i cursos	0,00 €	120,00 €
2260620	Tallers i exposicions	30.000,00 €	44.657,94 €
2269902	Despeses diverses	2.000,00 €	1.797,90 €
2270000	Prestació de serveis: neteja	38.367,45 €	40.283,94 €
2270100	Prestació de serveis: vigilància	31.077,00 €	21.307,98 €

2270200	Estudis i treballs tècnics	25.000,00 €	4.323,73 €
2270600	Dietes	1.500,00 €	3.270,03 €

Capítol 2

- Manteniment d'edificis i altres
- Manteniment i reparació d'instal·lacions i maquinària
- Reparació de mobiliari i estris
- Reparació i manteniment d'equips informàtics
- Material d'oficina
- Subscripcions i publicacions
- Subministrament energia elèctrica
- Subministrament aigua
- Uniformes personal
- Altres subministraments
- Assegurances
- Despeses de protocol
- Difusió i campanyes de divulgació
- Seminars i cursos
- Tallers i exposicions
- Despeses diverses
- Prestació de serveis: neteja
- Prestació de serveis: vigilància
- Estudis i treballs tècnics
- Deutes

Dins el capítol 2, les partides 2270000 i 2270100 corresponen a la despesa en contractes de neteja i serveis auxiliars, respectivament. Les despeses en neteja suposen un 22 % del total del capítol 2 i les de serveis auxiliars enguany ha suposat només un 18 %, ja que s'ha procedit a la suspensió temporal i parcial del contracte amb l'empresa per necessitats del servei. El subministrament d'energia elèctrica (2210000) ha suposat menys despesa de la inicialment prevista, dels 17.000 € destinats a aquest fi, finalment només se n'han gastat 10.456,12 €, xifra que suposa un 10 % del total del pressupost per al capítol 2. Tanmateix es preveu un augment considerable d'aquesta partida per l'any 2018, quan els aparells d'aire condicionat estiguin en ple funcionament a totes les dependències del Museu. La partida d'"Estudis i treballs tècnics" (2270600) també ha suposat un 14 % d'aquest capítol i comprèn la contractació de personal autònom qualificat per a la confecció de tallers infantils i activitats complementàries, a més de l'elaboració del continguts que s'utilitzaran per al nou web i col·laboracions en la confecció d'articles i ponències científiques.

Destaca en aquest capítol la partida 2260620, de "Tallers i exposicions", que enguany ha ascendit a 44.657,94 € i que ha suposat un 17 % del pressupost total del capítol 2. Dins aquesta partida s'han de quantificar activitats com les exposicions temporals *La Cambra de les Meravelles* o *Antoni Vives Escudero (1859 – 1925). Col·leccionista, arqueòleg i acadèmic* – a més de totes les activitats relacionades que s'han portat a terme-; activitats puntuals com *La Nit dels Museus*, i un seguit de tallers infantils com *Playstories* o *Ajuda'ns! Necessitam un arqueòleg*, entre moltes altres que estan detallades en un altre apartat d'aquesta memòria.

Capítol 6		Previsió	Despesa
		26.000,00 €	32.568,74 €
6080100	Adquisició de béns mobles d'interès històric, artístic i cultural	10000	0
6180000	Restauració de patrimoni artístic i cultural	3000	5179,25
6230000		0	2989,62
6252000	Compra de mobiliari i estris	4000	21954,65
6406000	Inversions de caràcter immaterial	9000	2445,22

En el capítol 6 destaquen la col·laboració en la campanya 2016 d'excavació de Cornia, la compra d'una vitrina especial de conservació i la instal·lació d'una centraleta telefònica nova.

5.2. estadística visitants

25.870 persones han visitant enguany el Museu. Si s'observa les xifres anteriors és un augment considerable respecte dels últims cinc anys. Cal, però, analitzar aquesta xifra ja que pot donar peu a unes conclusions errònies. Primer de tot, cal tenir present que el Museu no disposa d'exposició permanent, per tant són les exposicions temporals i les diverses activitats el que porta als possibles visitants a fer ús de les nostres ofertes culturals. Els primers 5 mesos de l'any, quan era visitable l'exposició *L'illa dels talaiots*, el Museu va observar un augment dels visitants. Augment que es va veure reduït considerablement els mesos d'estiu, juny, juliol i agost, quan és el públic no local que visita més el Museu. Aquest fet el podem explicar ja que les exposicions i l'oferta no tenien un interès tan general i per la confusió que es va crear en punts d'informació sobre si el Museu estava tancat o obert. Aquest conflicte s'ha mantingut al llarg de tot l'any amb les queixes corresponents. Per part del Museu s'ha intentat resoldre el dubte a través de la seva pàgina web i les diverses xarxes socials. L'augment de públic dels darrers mesos de l'any s'ha de comparar respecte del 2014, ja que el 2015 el Museu va estar tancat. S'observa un augment marcat el mes de desembre arran de l'activitat "Brunch&co".

Aquest petit estudi ens permet afirmar que, tot i la tendència a l'alça, no ens indica una constant ja que no disposam d'exposició permanent que és la que ens pot oferir més dades per fer un estudi de visitants i tendències de consum. El que sí que podem afirmar és l'interès per les activitats que es duen a terme; s'ha comprovat que el visitant local té una molt bona resposta davant la programació del Museu.

Visitants per procedència:

	2012	2013	2014	2015	2016
Espanya	4302	6985	7392	7001	5556
Alemanya	998	1358	937	673	768
Gran Bretanya	2765	3604	4247	3017	3406
Itàlia	467	836	703	657	415
Estats Units	0	0	102	149	23
Rússia	0	0	20	12	30
França	698	1324	1572	2363	1321
Altres	1764	2056	2593	987	2614
Menorca	1716	1263	2643	5834	11737
TOTAL	12704	17426	20209	20693	25870

Un dels aspectes més destacats és el considerable augment del nombre de visitants locals. Aquest era un dels objectius del pla de treball del Museu i, tot i que falta molta feina per fer, s'està treballant en una bona direcció.

5.4. Recursos humans

Relació de la plantilla del Museu:

Directora: Carolina Desel

Administrativa: Paula Villalonga

Auxiliar administrativa: Cristina Andreu

Ordenances: Bárbara Gálvez, Gabriel Goñalons, Caterina Sintes, Miquel Vázquez i

Octavi Pons

Cal tornar a insistir que treballam sota mínims i no es compleixen els recursos de personal que es van establir en el traspàs de la gestió del Museu del Govern Balear al Consell Insular de Menorca.

Aquesta situació s'ha vist agreujada pel fet que el mes de maig ens quedam sense administrativa, per baixa de maternitat, i sense un dels subalterns, per malaltia llarga, durant tota la resta de l'any. Hem estat treballant només sis persones la major part de l'any.

6. Annex

6.1. Activitats

Gener

- 15 de gener. Inauguració. Exposició *L'illa dels Talaiots*. (nombre de participants: 95)

Febrer

- 6 de febrer. Activitat familiar. Presentació Catalina Quintana. (nombre de participants: 150)

- 19 de febrer. La peça del mes. "Brauet". Simón Gornés. (nombre de participants: 19)

- 21 de febrer. Vista guiada a l'exposició *L'illa dels talaiots*. (nombre de participants: 52)

Març

- 1 de març. Visita gastronòmica. "Què menjaven els talaiòtics?" (nombre de participants: 84)

- 5 de març. Activitat familiar. "La dona talaiòtica". (nombre de participants: 96)

- 18 de març. La peça del mes. "Conjunt d'aixovar funerari". Majo León. (nombre de participants: 31)

- 19 de març. Vista guiada a l'exposició *L'illa dels talaiots*. (nombre de participants: 12)

Abril

- 5 de març. Activitat familiar. "Ajudan's! Necessitam un arqueòleg". (nombre de participants: 51)

- 22 d'abril. La peça del mes. "Talles de la Cova des Mussol". Elena Sintes. (nombre de participants: 11)
- 23 d'abril. Recital de Poesia Menorquina (nombre de participants: 75)
- 23 d'abril. Visita guiada a l'exposició *L'illa dels talaiots* (nombre de participants: 55)
- 24 d'abril. Visita guiada a l'exposició *L'illa dels talaiots* (nombre de participants: 8)
- 29 i 30 d'abril i 1 de maig. Viatge culinari a la Menorca Romana. (nombre de participants: 140).

Maig

- 14 de maig. Activitat juvenil: "Una nit al Museu". (nombre de participants: 28)
- 20 de maig. La peça del mes. "Punxó d'os de Cornia Nou". Damià Ramis. (nombre de participants: 6)
- 21 de maig. Maridatge artístic musical, Nit dels Museus, dia Internacional dels Museus. (nombre de participants: 72)
- 28 de maig. Dia internacional del Joc, activitat familiar al poblat de Cornia Nou "Jocs Talaiòtics". (nombre de participants 50).

Juny

- 16 de juny. Inauguració infantil de l'exposició *Els viatges i les aventures de na Catalina Quintana*. (nombre de participants: 15).
- 16 de juny. Inauguració de l'exposició *La Cambra de les Meravelles*. (nombre de participants: 27).
- 30 de juny. Inauguració de l'exposició *Antoni Vives Escudero (1859-1925)*. (nombre de participants: 50)

Juliol

- 6 de juliol. Les trompetes d'Aida. (nombre de participants: 40)
- 9 de juliol. Visita guiada a l'exposició *La Cambra de les Meravelles*.

Agost

- 27 d'agost. Visita guiada a l'exposició *Antoni Vives Escudero (1859-1925)*. (nombre de participants: 9).

Setembre

- 9 de setembre. Visita guiada a les exposicions temporals del Museu de Menorca. Grup turístic. (nombre de participants: 21).
- 17 de setembre. La festa de na Catalina Quintana. (nombre de participants: 41).

Octubre

- 2 d'octubre. Visita guiada a l'exposició *Antoni Vives Escudero (1859-1925)*. VII jornades d'arqueologia de les Illes Balears. (nombre de participants: 28).
- 8 d'octubre. Visita guiada a l'exposició *Antoni Vives Escudero (1859-1925)*. Creu Roja. (nombre de participants: 20).
- 9 d'octubre. Visita guiada a l'exposició *Antoni Vives Escudero (1859-1925)*. Creu Roja. (nombre de participants: 22).
- 28 d'octubre. La peça del mes "Una col·lecció asteca?" a cura de Simón Gornés al Museu de Menorca. (nombre de participants: 14)

Novembre

- 11 de novembre. La peça del mes "Un deu babilònic i un sacerdot egipci" a cura d'Irene Riudavets. (nombre de participants: 8)

- 13 de novembre. Visita guiada a l'exposició *Antoni Vives Escudero (1859-1925)*. (nombre de participants: 6).
- 24 de novembre. Conferència "Guerrers, foners i soldats" a cura de Montserrat Anglada i Francisco Fornals. Museu de Menorca. (nombre de participants: 35).
- 26 de novembre. Activitat "Viatge pel temps: concert pedagògic"
Conferència "Constructors de talaiots i constructors de barraques" a cura de Francesc Isbert i Antoni Camps. Cercle artístic de Ciutadella.
- 27 de novembre. Visita guiada al poblat de Cornia Nou, grup Menorca para Todos.

Desembre

- 2 de desembre. Peça del mes "Ara romana de Sanitja" a cura de Cristina Rita.
- 4 de desembre. Visita guiada a l'exposició *Antoni Vives Escudero (1859-1925)*. grup des Castell. (nombre de participants: 34).
- 11 de desembre. Activitat familiar "La meva col·lecció de monedes". (nombre de participants: 2).
- 29 de desembre. Activitat familiar "El Nadal de na Catalina Quintana". (nombre de participants: 50).

6.2. serveis educatius

Gener

- 27 de gener. Vista guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". 4art. de Primària. Escola Mare de Déu de Gràcia (nombre de participants: 53)

Febrer

- 5 de febrer. Vista guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". F.P. Bàsic d'agrària. Institut Pasqual Calbó. (nombre de participants: 14)
- 5 de febrer. Vista guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". Grup Platja Gran. Centre de Salut Mental. (nombre de participants: 9)
- 11 de febrer. Vista guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". Grup Ocupacional. (nombre de participants: 11)
- 14 de febrer. Visita Guiada. Exposició "L'illa dels talaiots" Associació Cultrual i recreativa d'Es Migjorn Gran. (nombre de participants: 42)
- 21 de febrer. Vista guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". Escola d'Adults d'Alaior. (nombre de participants: 30)

Març

- 1 de març. Vista guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". Escola d'Adults de Ferreries. (nombre de participants: 18)
- 12 de març. Vista guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". Voluntaris Fundació Illa del Rei. (nombre de participants: 43)
- 13 de març. Vista guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". Centre d'Estudis Locals d'Alaior. (nombre de participants: 40)
- 17 de març. Vista guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". 4art de Primària. CEIP Mestre Duran. Alaior. (nombre de participants: 25)
- 17 de març. Vista guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". 3er de Primària. CEIP Mestre Duran. Alaior. (nombre de participants: 24)
- 17 de març. Taller: "Construïnt la vida i la mort a la Menorca talaiòtica". 3er de Primària. CEIP Mestre Duran. Alaior. (nombre de participants: 24)
- 17 de març. Taller: "Ajuda'ns necessitam un arqueòleg." 4art de Primària. 4art de Primària. CEIP Mestre Duran. Alaior. (nombre de participants: 25)

- 21 de març. Vista guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". 2on de Primària. CEIP Sa Graduada. Maó. (nombre de participants: 52. 2 visites guiades)

- 22 de març. Taller: "Ajudan's necessitam un arqueòleg". 6é de Primària. CEIP Antoni Joan. Maó. (nombre de participants: 16)

- 22 de març. Taller: "Construïnt la vida i la mort a la Menorca talaiòtica". 4art de Primària. CEIP Antoni Joan. Maó. (nombre de participants: 15)

- 23 de març. Vista guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". 5è de Primària. CEIP Sa Graduada. Maó. (nombre de participants: 45. 2 visites guiades)

Abril

- 6 d'abril. Vista guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". Club de Lectura del Club de Jubilats d'Es Mercadal. (nombre de participants: 11)

- 11 d'abril. Vista guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". Alumnes Grau de Turisme. UIB. (nombre de participants: 14)

- 28 d'abril. Vista guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". Escola Turisme Balears. Ciutadella. (nombre de participants: 18)

- 28 d'abril. Vista guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". 3er i 4art de Primària. CEIP Francesc d'Albranca. Es Migjorn Gran. (nombre de participants: 23)

- 29 d'abril. Taller: "construïnt la vida i la mort a la Menorca talaiòtica". 3er i 4art de Primària. C.C. Sant Francesc d'Assís. Ferreries. (nombre de participants: 33)

Maig

- 5 de maig. Taller: "construïnt la vida i la mort a la Menorca talaiòtica". 3er de Primària. CEIP Castell de Santa Àgueda. Ferreries. (nombre de participants: 36)

- 5 de maig. Taller: "Ajudan's necessitam un arqueòleg". 4art de Primària. CEIP Castell de Santa Àgueda. Ferreries. (nombre de participants: 34)

- 6 de maig. Visita guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". 1er d'ESO. IES Cap de Llevant. Maó (nombre de participants: 40)

- 11 de maig. Visita guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". Escola d'Art. Maó (nombre de participants: 12)

- 13 de maig. Visita guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". Fortress Group Study (nombre de participants: 15)

- 15 de maig. Visita guiada a l'exposició "L'illa dels talaiots". amics Metropolitan Art Museum. New York. (nombre de participants: 60)

Juliol

- 18 de juliol. Visita guiada a l'exposició de la cambra de les meravelles. (nombre de participants: 21).

- 28 de juliol. Taller (nombre de participants: 8).

Setembre

- 20 de setembre. Visita guiada a l'església i al convent de Sant Francesc. Organitza Parròquia de Sant Francesc. (nombre de participants: 3)

- 29 de setembre. Taller: "Ajudan's necessitam un arqueòleg" 5é de Primària CEIP Vergel del Toro" d'Es Mercadal. (nombre de participants: 37).

Octubre

- 20 d'octubre. Visita guiada al magatzems del Museu de Menorca, centre Carles Mir. (nombre de participants: 10)

- 25 d'octubre. Activitat "Un dels 32" al poblat de Cornia Nou, centre Carles Mir. (nombre de participants: 9)

- 27 d'octubre. Activitat "Un dels 32" al poblat de Cornia Nou, CEIP Pere Casanovas 5é Primària. (nombre de participants: 56).

- 28 d'octubre. Taller interpretant la mort i visita guiada a l'exposició Antoni Vives Escudero (1859-1925) Col·leccionista, Arqueòleg i Acadèmics. Visita al poblat de Cornia Nou. Grups de 2º Eso de l'IES Josep Maria Quadrado de Ciutadella. (nombre de participants: 110).

- 31 d'octubre. Activitat "Un dels 32" al poblat de Cornia Nou. Centre Carles Mir. (nombre de participants: 16)

Novembre

- 3 de novembre. Taller "Com vestien els talaiòtics". Centre Carles Mir. (nombre de participants: 12)

- 3 de novembre. Activitat "Corsaris Menorquins" i activitat "Un dels 32" al poblat de Cornia Nou. CEIP Tramuntana, 5é i 6é de primària. (nombre de participants: 9).

- 4 de novembre. Activitat "Un dels 32" al poblat de Cornia Nou. CEIP Mateu Fontirroig, 1er de primària. (nombre de participants: 25).

- 10 de novembre. Activitat "Com vestien els talaiòtics". Centre Carles Mir. (nombre de participants: 13).

- 14 de novembre. Taller "Ajundan's necessitam un arqueòleg" i playstories "Construint la Menorca talaiòtica". CEIP Angel Ruiz i Pablo Es Castell. (nombre de participants: 46)

- 16 de novembre. Taller "Ajundan's necessitam un arqueòleg" i playstories "construint la Menorca talaiòtica". CEIP Mare de Deu de Gràcia, 4art de primària. (nombre de participants: 68).

- 17 de novembre. Taller "Ajundan's necessitam un arqueòleg". Centre Carles Mir. (nombre de participants: 11)

- 18 de novembre. Taller "Ajudan's necessitam un arqueòleg" i playstories "construint la Menorca talaiòtica". CEIP Margalida Florit, 3er de primària. (nombre de participants: 53).
- 21 de novembre. Taller "Ajudan's necessitam un arqueòleg". Centre Carles Mir. (nombre de participants: 12)
- 22 de novembre. Taller playstories "Construint la Menorca talaiòtica". CEIP Sa Graduada de Maó, 3er de primària. (nombre de participants: 26).
- 23 de novembre. Taller "Ajudan's necessitam un arqueòleg". CEIP Mª Lluïsa Serra, 3er de primària. (nombre de participants 26).
- 24 de novembre. Taller "Interpretant la mort", taller "Ajudan's necessitam un arqueòleg" i activitat "Un dels 32" al poblat de Cornia Nou. IES Mª Àngels Cardona, tres grups de 1er d'ESO.
- 25 de novembre. Taller "Interpretant la mort", taller "Ajudan's necessitam un arqueòleg" i activitat "Un dels 32" al poblat de Cornia Nou. IES Mª Àngels Cardona, dos grups de 1er d'ESO.
- 28 de novembre. Activitat "Un dels 32" al poblat de Cornia Nou. CEIP Castell de Santa Àgueda 2° de primària. (nombre de participants: 24).
- 29 de novembre. Activitat "Un dels 32" al poblat de Cornia Nou i taller playstories "Construint la Menorca talaiòtica". CEIP Mestre Duran, 3er de primària. (nombre d'alumnes: 25).
- 29 de novembre. Taller playstories "construint la Menorca talaiòtica" CEIP Mestre Duran, 6 de primària. (nombre de participants: 25).

Desembre

- 1 de desembre. Taller "Ajudan's necessitam un arqueòleg". CC Cor de Maria, 5e primària. (nombre de participants: 15).
- 7 de desembre. Taller d'escriptura. IES Pasqual Calbó, 3r ESO, cultura clàssica. (nombre de participants: 18)

- 9 de desembre. Taller "Interpretem al mort". IES Josep Mª Quadrado, 2° ESO. (nombre de participants: 10).

- 12 de desembre. Taller playstories "Construint la Menorca talaiòtica". CEIP Castell de Santa Àgueda, 2° de primària. (nombre de participants: 24).

- 12 de desembre. Activitat "Un dels 32" al poblat de Cornia Nou. Centre Carles Mir. (nombre de participants: 12).

- 15 de desembre. Taller "Interpretem la mort". IES Joan Ramis i Ramis, 2° ESO, (nombre de participants: 15), 3^oESO (nombre de participants: 11).

- 21 de desembre. Taller "Interpretant la mort". IES Josep Mª Quadrado, 4° ESO. (nombre de participants: 22).